บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย จึงกำหนดขั้นตอนการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับรายละเอียดของขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย ในการศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3,603 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 175 คน ครูผู้สอน 1,831 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 1,597 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากร โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา กำหนดให้มีในทุกอำเภอ เพื่อให้ครอบคลุมประชากรในทุกพื้นที่ แล้วแบ่งชั้นตามสถานภาพของบุคลากร และขนาดสถานศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 753 คน เทียบสัดส่วน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมประชากรในทุกพื้นที่

1.2.2 แบ่งชั้นประชากรจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา จากจำนวนประชากร รวม 3,603 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 175 คน ครูผู้สอน 1,831 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 1,597 คน

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 753 คน เทียบสัดส่วน จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา

1.2.4 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

ดังมีรายละเอียดตามแผนภูมิที่ 2 และตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

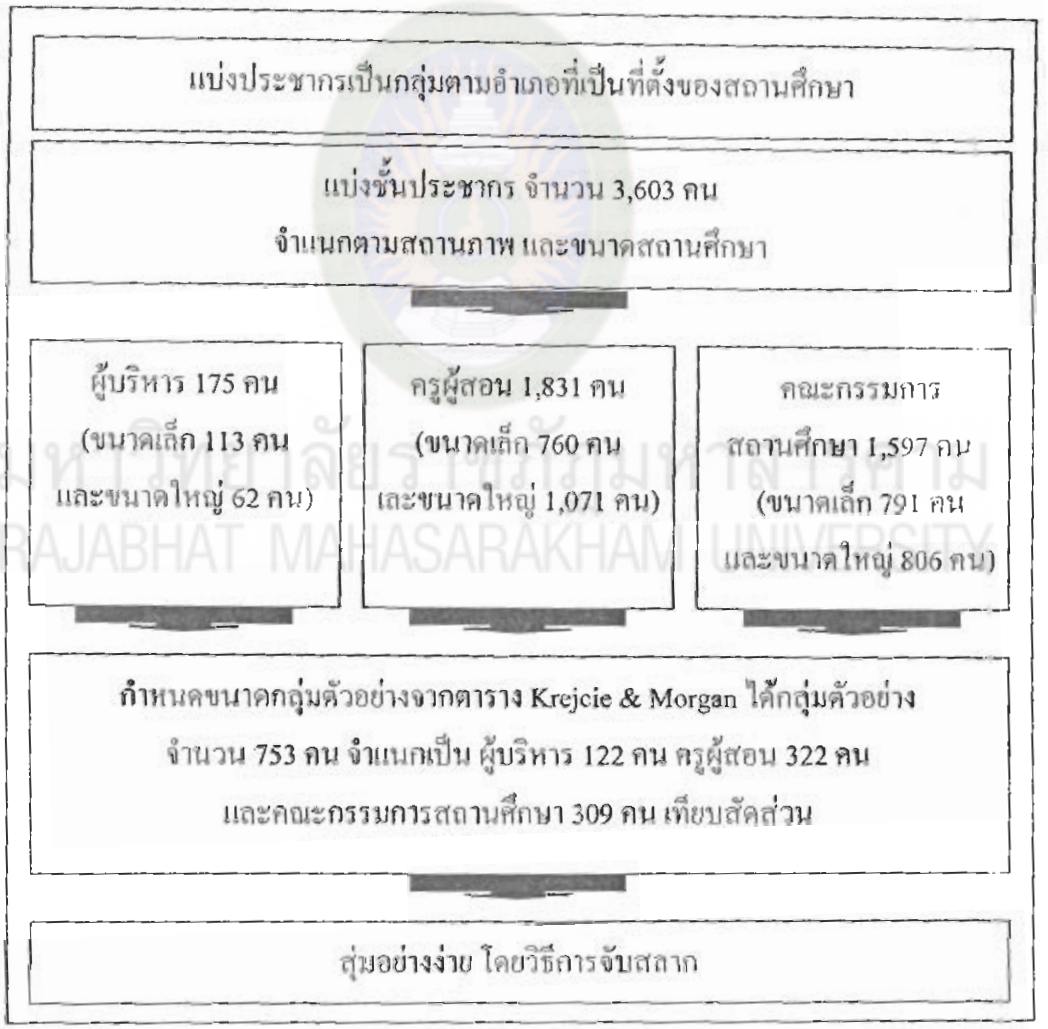

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอ ตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา

อำเภอ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา (คน)											
	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			คณะกรรมการสถานศึกษา			รวม		
	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	รวม
โพนพิสัย	31	14	45	51	74	125	61	50	111	143	138	281
โซ่พิสัย	17	11	28	31	39	70	33	40	73	81	90	171
ปากคาด	9	6	15	15	25	40	17	21	38	41	52	93
รัตนวาปี	14	4	18	21	15	36	27	15	42	62	34	96
เฝ้าไร่	8	8	16	16	35	51	15	30	45	39	73	112
รวม	79	43	122	134	188	322	153	156	309	366	387	753

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Five Rating Scales) จำแนกประเด็นข้อคำถามครอบคลุมขอบข่ายการบริหารวิชาการในสถานศึกษา รวม 12 ด้าน ตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข : 32)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.2.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ แล้วปรับแก้ไข

2.2.5 นำเครื่องมือฉบับที่ปรับแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม ด้านรูปแบบ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วปรับแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคล ดังต่อไปนี้ คือ

1) อาจารย์อนันต์ พันนึก กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ด้านโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา

2) อาจารย์ตุ๊ จงรักษ์ ศษ.ม. (การวัดประเมินผลทางการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการคำนวณค่าทางสถิติ

3) อาจารย์ประภาพร บุญพาเกิด ศษ.ม. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการ โรงเรียน บ้านป่าสัก อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการใช้ ภาษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.2.6 ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 60 ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ปรับปรุง แล้วจึงจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ พร้อมกำหนดระหัส เพื่อใช้เก็บข้อมูล สำหรับการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัย ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย พร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บแบบสอบถาม หลังจากที่ผู้วิจัย ได้จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ประมาณ 15 วัน ผู้วิจัย จะประสานโดยตรงกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เพื่อติดต่อขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเก็บคืน ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73) มาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

4.2.2 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่า F - test (One - Way ANOVA ทั้งโดยรวมและรายด้าน และหากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

4.2.3 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการทดสอบค่า t (t - test) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด มาแจกแจงความถี่ สังเคราะห์จัดกลุ่มความสำคัญ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 **สัมประสิทธิ์อัลฟ่า** (α - Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

5.3.1 ค่า **F - test** (One - way ANOVA)

5.3.2 ค่า **t** (t - test แบบ Independent)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY